

Αθήνα, Αυγούστου 1986

Απόφαση του ΚΥΣΥΜ για το ΙΚΑ και την Κοινωνική Ασφάλιση

Το ΚΥΣΥΜ, στη συνεδρίασή του της Αυγούστου 1986, αφού συζήτησε διεξοδικά τα προβλήματα του ΙΚΑ και του συνολικού συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με βάση σχετικές εισηγήσεις του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και του Υπουργείου Υγείας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων αποφάσισε τα εξής:

(Α) Κοινωνικός Πόρος

1. Την καθιέρωση μιας σημαντικής συνδρομής του Κράτους στο κόστος των συντάξεων του ΙΚΑ με την μορφή κοινωνικού πόρου.
2. Ο νέος κοινωνικός πόρος θα αντιστοιχεί το 1987 σε μία συνδρομή στο ΙΚΑ 7000 δραχ. ανά συνταξιούχο κατά μήνα, δηλαδή για κάθε σύνταξη που πληρώνει το Ίδρυμα.
3. Ο νέος κοινωνικός πόρος υπολογίζεται να αποδώσει στο Ίδρυμα το 1987 περίπου 50 δισ.δραχ. Επισημαίνεται ότι το ΙΚΑ ήδη έχει μια κρατική επιχορήγηση 6,7 δισ.δραχ., που αντιστοιχεί σε 1000 δραχ. περίπου ανά συνταξιούχο κατά μήνα.
4. Το ποσό του κοινωνικού πόρου ανά συνταξιούχο κατά μήνα θα μένει διαχρονικά σταθερό σε πραγματικούς όρους, δηλαδή το συνολικό ποσό επιχορήγησης θα αυξάνεται ανάλογα με τον πληθωρισμό και την αύξηση του αριθμού των συνταξιούχων.
5. Ο κοινωνικός πόρος πρέπει να στηριχθεί σε νέα δημοσιονομικά έσοδα.
6. Η οικονομικά υγιέστερη χρηματοδοτική πηγή είναι ένας γενικός έμμεσος φόρος, όπως ο φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Η ακοιβής επιβάρυνση του φόρου για την άντληση 50 δισ. δραχ. πρέπει να υπολογισθεί από το Υπουργείο Οικονομικών,

αλλά θα είναι της τάξης των 2 ποσοστιαίων μονάδων σε κάθε συντελεστή.

(Β) Διαχείριση του ΙΚΑ

Το ΙΚΑ πρέπει να συνεχίσει τις προσπάθειές του για αύξηση της αποτελεσματικότητας διαχείρισης του, στους εξής τομείς:

- Επανεξέταση των διαδικασιών συνταξιοδότησης, πληρωμής και είσπραξης εισφορών, συμβάσεων, χορήγησης και προμήθειας φαρμάκων όπως και των διαδικασιών που αφορούν άλλες δραστηριότητες του ΙΚΑ με σκοπό την απλοποίηση και τυποποίηση τους.
- Εισαγωγή μεθόδων επιχειρησιακού σχεδιασμού για καλλίτερο προγραμματισμό και αύξηση της παραγωγικότητας των υπαλλήλων.
- Εισαγωγή της μηχανογράφησης στην καθημερινή δουλειά του ΙΚΑ.
- Αποκέντρωση δραστηριοτήτων.

(Γ) Θεσμικά μέτρα για την κοινωνική ασφάλιση

1. Αναμόρφωση προϋποθέσεων συνταξιοδότησης

Όσον αφορά τα κατώτατα όρια συνταξιοδότησης για άνδρες και γυναίκες που απασχολούνται σε σταθερό εργοδότη:

α) Στον Ιδιωτικό τομέα

- Με 15 χρόνια ασφάλισης (4.500 ημέρες εργασίας) στα 65. Η αύξηση του κατώτατου ορίου για την θεμελίωση του δικαιώματος συνταξιοδότησης από 4050 σε 4500 ημέρες ασφάλισης θα γίνει σταδιακά σε μία πενταετία (50ΗΑ, 100,100,...) κάθε χρόνο.
- Με 35 χρόνια ασφάλισης στα 58.
- Βαριά και ανθυγιεινά επαγγέλματα στα 60.
- Υπέρ βαριά επαγγέλματα στα 58, με εξαίρεση τους μεταλλορύχους των υπόγειων στοών.
- Μειωμένη συνταγή στα 60.
- Σταδιακή κατάργηση του μειωμένου ορίου ηλικίας πτώσης

ξιοδότησης των μητέρων με ανήλικα παιδιά (στα 55 πλήρη και στα 50 μειωμένη).

- Σταδιακή αύξηση του υφιστάμενου μειωμένου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης των γυναικών κατά ένα χρόνο ανά διετία με πλήρη εξίσωση μέσα σε μια 10ετία.

β) Στο Δημόσιο τομέα

- Αύξηση του υποχρεωτικού ορίου ηλικίας εξόδου κατά 2 χρόνια (στα 58 αντί 56 που είναι σήμερα) και
- Καθορισμός κατώτατου ορίου ηλικίας συνταξιοδότησης τα 37 χρόνια με σταδιακή αύξηση στα 50 κατά ένα χρόνο ανά διετία.
- Τα παραπάνω όρια ηλικίας θα ισχύσουν και για τους υπηρέτούντες δημόσιους υπαλλήλους.

2. Καθορισμός ανώτατου ορίου συνολικού ποσού συντάξεων

Ανώτατο όριο (plafond) συντάξεων (κύριας και επικουρικής) θα είναι το 100/πλάσιο του ημερομίσθιου ανειδίκευτου εργάτη (ακαθάριστο), αντί των προβλεπόμενων από το άρθρο 8 του Ν.1405/83 αποδοχών του Πρ.του Αρείου Πάγου.

3. Κατάργηση προϋποθέσεων ασφαλιστικού δεσμού για τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης.

Καταργείται η υφιστάμενη προϋπόθεση των 500 ημερομισθίων κατά την τελευταία 5ετία πριν από τη συμπλήρωση του προβλεπόμενου (μειωμένου) ορίου ηλικίας για τη χορήγηση μειωμένης σύνταξης, για όσους έχουν πραγματοποιήσει, οποτεδήποτε, τουλάχιστον 6.000 ημέρες ασφάλισης.

4. Υπολογισμός συντάξιμων αποδοχών

α) Ιδιωτικός τομέας

Ο υπολογισμός των συντάξιμων αποδοχών θα γίνεται με βάση τις αποδοχές της τελευταίας 5ετίας και τουλάχιστον 1000 ημερομίσθια, αντί της τελευταίας 2ετίας και τουλάχιστον

400 ημερομίσθια που ισχύουν σήμερα.

β) Δημόσιος Τομέας

Οι συντάξιμες αποδοχές για τους εργαζόμενους στον ευρύτερο δημόσιο τομέα θα προσαρμοστούν με τα ισχύοντα στο δημόσιο.

5. Διαρρύθμιση κλίμακος συντάξεων - Εκλογίκευση της αλληλεγγύης των κλάσεων του ΙΚΑ.

- α) Οι προσαυξήσεις που προβλέπονται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία του ΙΚΑ για όσους πραγματοποιούν περισσότερες από 10.500 ημ. ασφάλισης θα μειωθούν από 2,5% ανά 300 ημερομίσθια που είναι σήμερα, στο 1% για τον ίδιο αριθμό ημερομισθίων και
- β) Καταργείται η προβλεπόμενη από το ν.825/78 πρόσθετη προσαύξηση (κατά 50%) των παραπάνω ποσοστών για τις ημέρες εργασίας (πάνω από 10.500).

Για τους ήδη συνταξιούχους τα επί πλέον ποσά από αυτά που θα υπολογιστούν με το νέο καθεστώς, θα διατηρηθούν ως προσωρινό επίδομα το οποίο θα συμψηφίζεται με τις εκάστοτε αυξήσεις.

6. Διαδοχική Ασφάλιση

Προτείνεται

- Όλες οι ημέρες ασφάλισης να υπολογίζονται για θεμελίωση δικαιώματος. Κάθε ταμείο θα δίδει το τμήμα της σύνταξης που του αναλογεί μόνο όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις του (αναλογικός υπολογισμός).

Επέκταση των παραπάνω στον δημόσιο τομέα με παράλληλη ισχύ του σημερινού καθεστώτος.

7. Προϋποθέσεις αναπηρίας και θανάτου

Εναρμόνιση προϋποθέσεων ως προς το χρόνο ασφάλισης.

Κατάργηση επιδόματος αναπροσαρμογής εφόσον το ποσοστό αναπηρίας δεν υπερβαίνει το 50%.

Ανακαθορισμός της έννοιας της αναπηρίας και του συστήματος διαπίστωσης της αναπηρίας.

8. Βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα

- Επανασχεδιασμός του τρόπου υπαγωγής εργαζομένων στα βαρέα και ανθυγιεινά επαγγέλματα
- Καθιέρωση αντικειμενικών κριτηρίων για τον χαρακτηρισμό επαγγελμάτων ως βαριών και ανθυγιεινών.

9. Εναρμόνιση της συνταξιοδοτικής νομοθεσίας στην αρχή της ισότητας των δύο φύλων.

α) Όριο ηλικίας συνταξιοδότησης

- Ιδιο όριο ηλικίας συνταξιοδότησης για άνδρες-γυναίκες για όσους ασφαλισθούν μετά την ισχύ του νόμου.
- Για τις ήδη ασφαλισμένες σταδιακή αύξηση του μικρότερου ορίου ηλικίας, όπου προβλέπεται, κατά ένα έτος ανά διετία, μέχρις ότου επιτευχθεί εξίσωση των ορίων ηλικίας ανδρών και γυναικών.

Συνταξιοδότηση επιζώντων συζύγων

Εξίσωση προϋποθέσεων για συνταξιοδότηση ανδρών-γυναικών, εφόσον ο θάνατος του ασφαλισμένου επέλδει μετά την ψήφιση του νόμου με παράλληλη αυστηροποίηση των προϋποθέσεων, δηλαδή :

- όριο ηλικίας επιζώντος τουλάχιστον το 40ό έτος της ηλικίας. Εάν έχει μικρότερη ηλικία, να δικαιούται προσωρινή σύνταξη για 2 έτη που θα διακόπτεται και επαναχορηγείται όταν συμπληρώσει το 40ο έτος.
- εισόδημα από εργασία ή σύνταξη μικρότερο του 30πλάσιου του ημερομισθίου του ανειδίκευτου εργάτη.

(Β) Συνταξιοδότηση τέκνων

- Ενιαίες ρυθμίσεις για τα τέκνα των νεοασφαλισμένων ανεξαρτήτως του ασφαλιστικού οργανισμού στον οποίο ασφαλίζεται ο γονέας.
- Δικαίωμα σύνταξης μέχρι το 18ο έτος της ηλικίας σε περίπτωση σπουδών το 24ο

Με μεταβατικές διατάξεις να θεσπιστεί ότι:

- α) στα ταμεία που υπάρχουν ευνοϊκές προϋποθέσεις για τις άγαμες ή διαζευγμένες κόρες των ασφαλισμένων μέχρι 31.12.82, να διατηρηθούν σε ισχύ μόνο για όσες άγαμες έχουν συμπληρώσει κατά τη ψήφιση του νόμου το 30ο έτος της ηλικίας και όσες διαζευγμένες έχουν συμπληρώσει το 50ο έτος της ηλικίας τους.
- β) στα ταμεία που δεν υπόσχουν ευνοϊκές προϋποθέσεις για τις άγαμες κόρες των ασφαλισμένων μέχρι 31.12.82, να επεκταθούν οι ευνοϊκές προϋποθέσεις για τις άγαμες κόρες ηλικίας κατά τη ψήφιση του νόμου 50 ετών.

(Γ) Δικαίωμα συνταξιοδότησης διαζευγμένων

Δικαίωμα υπό προϋποθέσεις (ηλικία, περιουσιακή κατάσταση κλπ.) στην σύνταξη του αποθανόντος συζύγου.

Ο επιμερισμός της σύνταξης μεταξύ των επιζώντων τέως και νυν συζύγων θα γίνεται ανάλογα με τα έτη που διήρκεσε ο γάμος χωρίς να θίγει την σύνταξη των τέκνων.